

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/197/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819203536
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7819203536.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Aleny Mikovej a JUDr. Anny Slovinskej v spore žalobcu L. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XX, I.Ž., zastúpeného advokátom JUDr. Ladislav Csákó, so sídlom Hviezdoslavova 4, Rožňava, proti žalovanej O. Y., rod. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. XX, I., zastúpená advokátkou JUDr. Lucia Bakošová, so sídlom Šafárikova 20, Rožňava, v konaní o vypratanie nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 11.8.2020 č.k. 4C/69/2019-112

rozhodol:

P o t v r d z u j e výrok uznesenia o náhrade trov konania.

P r i z n á v a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením uvedeným v záhlaví zastavil konanie (I. výrok) a stranám sporu nepriznal náhradu trov konania (II. výrok).

2. Rozhodoval tak o žalobe na vypratanie rodinného domu vo výlučnom vlastníctve žalobcu, ktorú žalobca skutkovo odôvodnil tým, že napriek právoplatnému rozvodu manželstva sporových strán ku dňu 4.10.2019, žalovaná naďalej užíva rodinný dom súp. č. 70, zapísaný na LV č. XXX, kat. územia I., okres Rožňava, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Žalovaná v konaní poukazovala na to, že rodinný dom užívala spoločne so žalobcom od roku 1996 od času uzavretia ich manželstva. Potom, čo sa žalobca stal výlučným vlastníkom rodinného domu titulom dedenia, investovali do nehnuteľnosti spoločne finančné prostriedky na účely zveľadenia a rekonštrukcie, preto sa domnievala, že po rozpade manželských vzťahov zavinených konaním žalobcu, ktorý si našiel novú známosť, jej ostalo právo na poskytnutie náhradného bytu, resp. náhradného ubytovania, ktoré jej žalobca nezabezpečil. Zdôraznila, že žalobcovi nebránila v užívaní rodinného domu, dobrovoľne ho opustil, pričom ona vzhľadom na svoj zdravotný stav mala obmedzené možnosti pracovného uplatnenia. Tak v čase rozvodu manželstva, ako aj v čase podania žaloby bola bez príjmu, a teda aj bez možnosti zabezpečiť si bývanie, pričom rodinný dom spoločne s ňou užíva aj plnoletá dcéra strán sporu, ktorá je študentkou vysokej školy.

3. V priebehu konania žalovaná uzavrela zmluvu o pracovnom pomere na dobu určitú v obci Brzotín, s obcou uzavrela aj zmluvu o nájme bytu, a aj keď bolo ešte potrebné vykonať úpravy bytu na jeho uvedenie do užívania schopného stavu, na nátlak žalobcu sa odsťahovala z jeho rodinného domu, na čo žalobca reagoval späťvzatím žaloby.

4. Súd prvej inštancie v rozhodnutí uviedol podstatný obsah vyjadrení sporových strán, a rozhodol o zastavení konania podľa § 145, § 146 Civilného sporového poriadku (CSP) s prihladnutím na späťvzatie žaloby, ku ktorému došlo skôr, než začalo predbežné prejednanie sporu a pojednávanie. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 257 CSP, v zmysle ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Okresný súd poukázal na všeobecné podmienky

aplikácie uvedeného ustanovenia, ktoré nie je založené na ľubovôli súdu, ale na zistení výnimočných okolností prípadu a dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré videl v pomeroch sporových strán i okolnostiach vedúcich k podaniu žaloby. Súd prihliadol na skutočnosť, že v čase podania žaloby bola žalovaná bez príjmu, čo vyplývalo z jej nepriaznivého zdravotného stavu, preto nedisponovala finančnými prostriedkami, a nemala tak možnosť zabezpečiť si bývanie. Zdravotný stav bol tiež dôvodom pre ktorý nepracovala ani počas manželstva, a preto nemala po rozvode ani iný zdroj príjmu z titulu štátnych sociálnych dávok. Okresný súd ďalej konštatoval, že jej príjem podľa novej pracovnej zmluvy činí 580 € brutto, a je na úrovni minimálnej mzdy, nájomný 1-izbový byt má povahu bytu sociálneho, a bude ho užívať spoločne s plnoletou dcérou sporových strán, ktorá je vzhľadom na svoje štúdium tiež odkázaná na jej finančnú pomoc. Z konania o manželskom výživnom sp.zn. 4Pc/2/2020 okresný súd zistil, že príjem žalobcu zo živnostenskej činnosti pre spoločnosť Regit Steel s.r.o. dosahuje mesačne 1.300 €. Vychádzajúc z povahy a okolností sporu, podielu oboch sporových strán na vzniku konania a ich osobné pomery, okresný súd dospel k záveru, že na účely odstránenie neprimeranej tvrdosti ustanovení o procesnej zodpovednosti za zastavenie konania, je dôvodná aplikácia § 257 CSP, na základe ktorej nepriznal stranám sporu náhradu trov.

5. Proti výroku uznesenia o náhrade trov konania podal včas odvolanie žalobca uplatňujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h). Žiadal, aby mu bola priznaná plná náhrada trov konania, alebo aby bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené a vrátené na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Odvolateľ v zásade tvrdil, že neboli splnené podmienky pre aplikáciu § 257 CSP dôvodiac, že žalobkyňa nepreukázala žiadne majetkové, sociálne, osobné, či zárobkové pomery, ktorých existenciu § 257 CSP predpokladá, a pokiaľ okresný súd v odôvodnení odkázal aj na konanie o vyživovacej povinnosti vo veci sp.zn. 4Pc/2/2020, išlo o nesprávny procesný postup súdu, keďže takýto dôkaz žalovaná v konaní nenavrhol, a nemožno preto prihliadať na skutočnosti vyplývajúce z tohto konania. Zastával názor, že konanie preukázalo negatívny vzťah žalovanej k práci, pričom súd opomenul, že pokiaľ bolo v jeho možnostiach, umožňoval jej bývanie v rodinnom dome, ktorý je jeho výlučným vlastníctvom, bez nároku na akúkoľvek odmenu, pričom on si uhrádzal drahú ubytovňu. Pripojil rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn.8Co/18/2020 vo veci určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, z ktorého podľa jeho názoru vyplývalo, že žalovaná je nezamestnaná zo subjektívnych dôvodov. Zdôraznil, že všetky konania týkajúce sa vyživovacej povinnosti boli iniciované žalovanou až po doručení návrhu na rozvod, preto ich považoval za akt pomsty. Poukázal na to, že žalovaná sa v minulosti liečila na epilepsiu, avšak takýto epileptický záchvat mala približne pred 20 rokmi, ktorá diagnóza nevylučuje možnosť sa zamestnať pri rešpektovaní určitých obmedzení, a vzhľadom na to, že je vyučená v odbore krajčírka, v tejto oblasti sú voľné pracovné miesta. Uviedol, že žalovaná pracovala aj v minulosti, aj keď vždy iba na krátku dobu. Vytkol okresnému súdu, že neprihliadol na fakt, že žalovaná vlastní nehnuteľnosti v Hrhove v mieste svojho rodiska a má riadny príjem z pracovného pomeru. Odkázal na verejne dostupné informácie, že mali byť 4 voľné pracovné miesta v pozícii šička vo výrobe klobúkov, u ktorých zamestnávateľia ponúkali pracovný pomer na dobu neurčitú s príjmom až 600 € mesačne. On svoj príjem dosahuje ako živnostník a 50 % musí vynakladať späť na chod svojej firmy, čo však okresný súd nevzal do úvahy. Odôvodnenie rozhodnutia považoval za formálne a nepresvedčivé, keď neboli preukázané tvrdenia žalovanej, že investovala do nehnuteľnosti v jeho výlučnom vlastníctve, že si žiadala ubytovanie, že si hľadala prácu, že aj byt v ktorom býva nie je štandardný. Zdôraznil, že v regióne okresu Rožňava, kde má sídlo aj konajúci súd je miera nezamestnanosti 30 % tej časti populácie, ktorá by inak bola schopná sa zamestnať, čo vylučuje tiež výnimočnosť prípadu žalovanej, keďže sa nijako nevymyká z bežného rámca aj pokiaľ ide o zárobkové možnosti. Odôvodnenie rozhodnutia súdu preto považoval aj za odporujúce zásade dobrých mravov.

7. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu hodnotila rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, navrhovala ho potvrdiť s tým, že žalobca svojím prístupom neodôvodnene navyšuje trovy súdneho konania, preto si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania. Žalobu považovala za nedôvodnú, keďže ako bývalá manželka mala právo na zabezpečenie náhradného bývania, o čo žalobca neprejavil žiaden

záujem, aj keď mal vedomosť, že nemá kde bývať, nevlastní žiadne nehnuteľnosti a nemá ani dostatok financií a rodinný dom, z ktorého ju žiadal vypratať spoločne užívali 24 rokov a počas manželstva vykonali aj rozsiahle rekonštrukcie. Nehnuteľnosti v Hrhove, na ktoré žalobca poukazoval, sú vzhľadom na ich zlý stav nevyužiteľné na bývanie, a nedisponuje financiami na ich údržbu a opravy, o čom má žalobca vedomosť. V čase podania žaloby bola bez príjmu, nezamestnaná, vedená na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, žila sama s ich spoločnou dospelou dcérou, ktorá navštevuje vysokú školu v Košiciach, ktorej žalobca neposkytuje žiadne výživné, a preto je nútená sa domáhať určenia výživného voči žalobcovi, ktoré konanie sa vedie pod sp.zn. 8Pc/5/2020. Žalobca ako bývalý manžel zapríčinil rozvrät manželstva, keď si našiel mimomanželskú známosť, s ktorou zdieľa spoločnú domácnosť aj spoločné výdavky. Žalobcov príjem je oproti žalovanej nadpriemerne vysoký, je tiež vlastníkom ďalších nehnuteľností v katastrálnom území Kružná, i hnutelných vecí ako traktory, osobné motorové vozidlá. Právne služby sú jej poskytované bezplatne na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci. Pokiaľ aj žalobca argumentuje tým, že je dostatok pracovných ponúk na trhu práce v odbore šička, v ktorom sa vyučila, uviedla, že má problémy aj s chrbticou, ktoré jej znemožňovali vykonávať práce v uvedenom odbore. Žalobca veľmi dobre poznal jej zdravotné obmedzenia, pre ktoré nepracovala. Nakoľko bola prevažne ženou v domácnosti, čo žalobca dlhé roky toleroval a nenamietal, mala problém s hľadaním práce aj z dôvodu chýbajúcich pracovných skúsenosti a praxe. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov žalovaná považovala aplikáciu § 257 CSP v uvedenom spore za správnu.

8. Žalobca v odvolacej replike vyjadril názor, že žalovaná oklamala Centrum právnej pomoci, keď mala zamlčať, že v čase rozhodnutia o priznaní právnej pomoci bola už dva mesiace zamestnaná, tvrdil, že dôkazy si žalovaná vyrába podľa potreby a stavu procesného konania, a zdôraznil, že žalobu nikdy nesmeroval voči dcére, ktorá môže prísť bývať do rodinného domu kedykoľvek. Poukazoval na to, že živil celú rodinu, lebo žalovaná mala negatívny vzťah k práci a on jej umožnil bezplatné bývanie v rodinnom dome, kým on si po odsťahovaní platil drahý prenájom. Žalovaná sa mylí, pokiaľ úspech v konaní podmieňuje otázkou bytovej náhrady, ktorá môže mať vplyv na vykonateľnosť rozhodnutia, nie však na uloženie povinnosti vypratať nehnuteľnosť iného. Zdravotné problémy udávané žalovanou nie sú dôvodom, aby nepracovala, dôkazom čoho je aj fakt, že keď ju osud prinútil pracovať, tak si okamžite našla prácu.

9. Žalovaná v odvolacej duplike žalobcove vyjadrenia označila za účelové, nepodložené a v rozpore so skutočným stavom. Zdôraznila, že nezamlčala žiadne skutočnosti pred rozhodnutím Centra právnej pomoci a uvedený subjekt môže aj opätovne preskúmať, či tu boli alebo neboli dané dôvody na poskytnutie bezplatne právnej pomoci. Jej snahou bola len obrana proti výmyslom žalobcu, keď zdravotný stav je dokumentovaný lekáorskými správami a žalobca len zahmlieva, že si nesplnil povinnosť zabezpečiť náhradné bývanie, pričom mal vedomosť, že sa nemá kde odsťahovať a je bez práce a bez peňazí. Žalobu podal v čase, keď nebolo vyporiadané ani bezpodielové spoluvlastníctvo, preto bola nútená podať návrh na súd na vyporiadanie ona, v ktorom konaní uzavreli sporové strany zmier a súd zaviazal žalobcu vyplatiť jej v mesačných splátkach vo výške 100 € na vyrovnanie podielov sumu 3.760,54 € ako protihodnotu za jej investície do rodinného domu a hnutelné veci, ktoré ostali v dome žalobcu.

10. Žalobca vo svojom následnom podaní zopakoval, že žalovaná zavádzala Centrum právnej pomoci, že jej zdravotné ťažkosti v práci nebránia, a nesprávne si vysvetľuje inštitút náhradného bývania.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozsudok je v napadnutom výroku o nepriznaní nároku na náhradu trov konania vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Výrok o zastavení konania nebol odvolaním napadnutý, a nadobudol právoplatnosť.

13. Žiadny z tvrdených odvolacích dôvodov nebol naplnený. Súd prvej inštancie dôvodne aplikoval pri rozhodovaní o trovách § 257 CSP, teda správne uzavrel, že procesne úspešný žalobca by mal právo na náhradu trov konania, avšak vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci a existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane žalovanej, spočívajúcich v jej osobných a sociálnych pomeroch,

so zohľadnením jej postoja v konaní, nepriznal stranám sporu náhradu trov konania. Súd prvej inštancie v rozsahu zodpovedajúcom požiadavkám § 220 CSP na určitost', zrozumiteľnosť a preskúmateľnosť súdnych rozhodnutí, odôvodnil akými úvahami sa pri posudzovaní predpokladov aplikácie § 257 CSP spravoval, s ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd.

14. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Vyššie citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods.1 CSP).

16. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. V zmysle už ustálenej judikatúry nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú buď v dôvodoch na strane sporu alebo v okolnostiach prejednávaného sporu.

17. V prejednávanej veci základ sporných otázok vyplýval z manželského spolužitia sporových strán a ich následných vzťahov už ako rozvedených manželov. Je nepochybné, že žalovaná počas obdobia manželského spolužitia nepracovala, venovala sa starostlivosti o rodinu a domácnosť, čo odôvodňovala existenciou zdravotných obmedzení, ktoré nespochybňoval ani žalobca. Na vytváraní charakteru partnerského spolužitia sa vždy podieľajú obaja manželia ako rovnocenní partneri, obaja podľa svojich schopností a možností sa starajú o potreby rodiny (§ 18 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine), keď výsledkom ich spoločného rozhodnutia je aj spôsob fungovania rodinného, partnerského spolužitia, finančného hospodárenia a pod.. Nie je vylúčené, aby sa pracovne realizoval len jeden z manželov, a druhý sa staral o uspokojenie potrieb rodiny formou osobnej starostlivosti o deti a domácnosť (§ 19 Zákona o rodine), ako tomu bolo v prípade spolužitia žalobcu a žalovanej, keď žalovaná bola ženou v domácnosti, a finančný príjem do rodiny zabezpečoval žalobca.

18. Z konania vyplýva, že manželstvo sporových strán bolo právoplatne rozvedené 4.10.2019 a už 27.11.2019 žalobca podal návrh proti žalovanej ako bývalej manželke, na vypratanie nehnuteľnosti, ktorá bola v jeho výlučnom vlastníctve, a ktorú nepochybne počas 24 rokov trvajúceho manželského spolužitia obe sporové strany ako manželia užívali a podieľali sa aj na jej zveľaďovaní. Žalobca si musel byť vedomý, že žalovaná je dlhodobo bez pracovného pomeru, a bez pravidelného príjmu, čo bolo výsledkom ich dovtedajšieho spôsobu fungovania, a reakciou na zdravotné obmedzenia žalovanej. Žalobca nemohol dôvodne očakávať, aby sa tak v krátkej dobe od rozvodu manželstva žalovaná uplatnila na pracovnom trhu, osobitne v situácii, keď nemala potrebnú prax a skúsenosti, a nedisponovala ani žiadnymi úsporami, ktorými by mohla vzniknutú situáciu riešiť inak. Žalobca neuviedol žiadne objektívne dôvody, ktoré by mu bránili v užívaní jeho rodinného domu, keď je nesporné, že tento opustil dobrovoľne, preto bol povinný znášať s tým spojené následky. Uvedené okolnosti odôvodňujú záver, že obe sporové strany nesú v rovnakej miere zodpovednosť za vzniknutý stav, ktorého pôvod tkvie v spôsobe fungovania bývalého manželstva sporových strán. Z konania nevyplýva, aby žalobca vyvinul akékoľvek úsilie o zabezpečenie bývania pre žalovanú adekvátne jej príjmom, ani aby jej predložil ponuku zamestnávateľa ochotného je zamestnať. Správanie žalobcu javí známky sústredenia pozornosti výlučne na jeho osobné potreby, avšak bez uvedomenia si vlastného podielu zodpovednosti na vzniknutej situácii. Žalovaná užívala nehnuteľnosť vo výlučnom vlastníctve žalobcu ako jeho manželka, a následne po rozvode manželstva, uhrádzala s finančnou pomocou svojich príbuzných náklady spojené s užívaním predmetnej nehnuteľnosti, teda nijako neukrátila žalobcu na jeho právach. Žalovaná sa zamestnala v januári 2020 s príjmom 580 € brutto, a v auguste 2020 uzavrela nájomnú zmluvu na jednoizbový byt, keď je nesporné, že nemala možnosť užívať iné nehnuteľnosti, ktoré by spĺňali hygienické podmienky bývania a umožňovali výkon práce v mieste dohodnutom podľa pracovnej zmluvy. Následne žalovaná nehnuteľnosť žalobcu vypratala. K vzniknutej situácii, keď bola odkázaná na bývanie v rodinnom dome vo vlastníctve žalobcu, neprispela žiadnym takým konaním, ktoré by jej bolo možné výlučne pričítať na zavinenie. Žalovaná je v porovnaní so žalobcom tiež v nepomerne nepriaznivejšej sociálnej situácii,

pretože nevlastní žiadny majetok väčšej hodnoty a z príjmu 580 € brutto musí zabezpečiť úhradu tak vlastných životných nákladov, ako aj svojej plnoletej dcéry vysokoškolskej študentky, s ktorou zdieľa spoločnú domácnosť. Zmienené okolnosti prípadu a osobné a majetkové pomery žalovanej, predstavovali dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 257 CSP v súlade s princípmi spravodlivosti súdneho konania.

19. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie v napadnutom výroku o nároku na náhradu trov konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Procesne úspešnej žalovanej vznikol v odvolacom konaní nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).